

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีตามพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568¹

อินทอร ไยโพธิ์ทอง²

ในบริบทของโลกยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตและการขับเคลื่อนสังคม ปฏิเสธไม่ได้ว่าความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมิได้เพียงแต่นำมาซึ่งความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตเท่านั้น หากแต่ในอีกด้านหนึ่ง เทคโนโลยีได้กลายเป็นดาบสองคมที่ถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดในรูปแบบที่เรียกว่าอาชญากรรมทางเทคโนโลยี หรือ Cyber Crime สถานการณ์ดังกล่าวมีความเชื่อมโยงโดยตรงกับพลวัตของเทคโนโลยีสารสนเทศ กล่าวคือ ยิ่งเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าและแพร่หลายมากเพียงใด อาชญากรรมทางเทคโนโลยีก็ยังมีแนวโน้มที่จะแพร่กระจายและทวีความซับซ้อนมากขึ้นตามไปด้วย

สำหรับประเทศไทย ปัจจุบันกำลังเผชิญกับความท้าทายครั้งสำคัญจากการขยายตัวของอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่มีลักษณะซับซ้อนยิ่งกว่าในอดีต อาชญากรรมเหล่านี้มิได้จำกัดอยู่เพียงการละเมิดข้อมูลหรือการโจมตีระบบคอมพิวเตอร์พื้นฐาน หากแต่ได้พัฒนาไปสู่การแทรกซึมในวิถีชีวิตประจำวันผ่านช่องทางดิจิทัล โดยมีเป้าหมายที่หลากหลาย ตั้งแต่การเข้าถึงระบบการเงินส่วนบุคคล การควบคุมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จากระยะไกล ไปจนถึงการสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อชักจูงให้เหยื่อกระทำการบางอย่างโดยไม่รู้ตัว

รัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้ตรากฎหมายเพื่อรับมือกับปัญหาโดยเฉพาะ หนึ่งในกฎหมายที่สำคัญคือพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาวะวิกฤต ให้อำนาจแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการระงับธุรกรรมและแลกเปลี่ยนข้อมูลทุจริต เพื่อสกัดกั้นเส้นทางการเงินของกลุ่มอาชญากรได้อย่างรวดเร็ว อันสอดคล้อง

---

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีตามพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในภาวะวิกฤต ให้อำนาจแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการระงับธุรกรรมและแลกเปลี่ยนข้อมูลทุจริต เพื่อสกัดกั้นเส้นทางการเงินของกลุ่มอาชญากรได้อย่างรวดเร็ว อันสอดคล้อง

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

กับหน้าที่ของรัฐในการรักษาความปลอดภัยสาธารณะตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560³

จากข้อมูลสถิติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตั้งแต่ปี 2565 ถึงปี 2567 พบว่ามีการแจ้งความเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีรวมทั้งสิ้น 575,507 เรื่อง⁴ และในช่วงต้นปี 2568 ถึงเดือนตุลาคม มีรายงานเพิ่มขึ้นอีก 261,769 เรื่อง คิดเป็นมูลค่าความเสียหายกว่า 23,335 ล้านบาท หรือเฉลี่ยสูงถึงวันละ 910 คดี อย่างไรก็ตาม แม้จะมีความพยายามในการรับมือกับอาชญากรรม แต่กลับสามารถยับยั้งคดีที่เกี่ยวข้องได้เพียงร้อยละ 1 เท่านั้น⁵ ตัวเลขดังกล่าวสะท้อนให้เห็นแนวโน้มของอาชญากรรมที่ยังคงทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการตรากฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างเร่งด่วนเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน จึงทำให้บางประเด็นและมาตรการยังคงมีข้อจำกัดและอาจไม่ครอบคลุมทุกสถานการณ์ที่อาชญากรรมทางเทคโนโลยีสามารถเกิดขึ้นได้ ทั้งปัญหาเรื่องนิยามความหมาย หลักเกณฑ์การคืนเงินผู้เสียหาย และบทกำหนดโทษที่ไม่สอดคล้องกับหลักนิติเศรษฐศาสตร์ บทความนี้จึงมุ่งวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดดังกล่าว เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมายให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จากการศึกษาพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 พบประเด็นปัญหาทางกฎหมายที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

ประการแรก คือปัญหาความหมายของคำว่าอาชญากรรมทางเทคโนโลยีตามมาตรา 3 แห่งพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 ซึ่งกำหนดนิยามไว้ว่าต้องเป็น “การกระทำหรือพยายามกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เพื่อฉ้อ โกง ทรยศ หรือริดเอาทรัพย์สินบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือโดยประการที่น่าจะทำให้บุคคลอื่นเสียหาย หรือกระทำความผิดฐานฉ้อ โกง ทรยศ หรือริดเอาทรัพย์สิน โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ” บทนิยามดังกล่าวมีลักษณะที่ผูกติดอยู่กับเจตนาเพื่อทรัพย์สินเป็นหลัก ทำให้ไม่ครอบคลุมพลวัต

³จักรพงษ์ ลิ้มสุวรรณ, "หลักความรับผิดชอบของรัฐโดยปราศจากความผิด กรณีศึกษา : การชิงอาวุธสงครามจากคลังอาวุธของรัฐเพื่อก่ออาชญากรรมในจังหวัดนครราชสีมา," วารสารวามัญองแหกรกพุทธศาสตรปริทรรศน์ 6, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2562): หน้า 86-87.

⁴พันตำรวจโท วสุเทพ ใจอินทร์ (10 มิถุนายน 2567). **วิธีการรับมืออาชญากรรมออนไลน์ในปัจจุบัน** [Online], Available URL: https://www.canva.com/design/DAFyKtDIZIE/nXM_vT6LyMO6Lk5VHPWwsw/view?utm_content=DAFyKtDIZIE&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=editor#13, 2567 (มิถุนายน, 10)

⁵ศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ [Online], Available URL: <https://www.thaipoliceonline.go.th/>, [ม.ป.ป.]

ของอาชญากรรมในโลกดิจิทัลยุคใหม่ โดยเฉพาะการกระทำผิดที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และ Deepfake ในกรณีที่มุ่งทำลายชื่อเสียง สร้างความอับอาย หรือสร้างความเสียหายทางจิตใจ โดยไม่มีเจตนาเรียกร้อยทรัพย์สิน นอกจากนี้ ยังไม่ครอบคลุมถึงขั้นตอนการเตรียมการ เช่น การรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล หรือการสร้างตัวตนดิจิทัลสังเคราะห์เพื่อรอการก่อเหตุ ซึ่งกฎหมายปัจจุบันยังเอื้อไม่ถึงหากยังไม่มี ความเสียหายเกิดขึ้นจริง ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถใช้อำนาจระงับยับยั้งภัยคุกคามได้ทันทั่วถึง

ประการที่สอง ปัญหาหลักเกณฑ์ในการคืนเงินผู้เสียหายตามมาตรา 8/2 แห่งพระราชกำหนด มาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 ซึ่งบัญญัติให้อำนาจ เจ้าหน้าที่ในการคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้เสียหายโดยเร็ว แต่กลับไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข ในการคืนเงินไว้ในตัวบทกฎหมาย หากแต่ระบุให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งจนถึง ปัจจุบันยังไม่มีการตรากฎกระทรวงดังกล่าวออกมารองรับ การขาดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนนี้ส่งผลให้เกิดปัญหา ในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะกรณีที่เงินที่อายัดได้มีจำนวนน้อยกว่าความเสียหายรวมทั้งหมด เจ้าหน้าที่ขาด แนวทางว่าจะต้องจัดสรรคืนเงินอย่างไร อีกทั้งยังไม่มีมาตรการรองรับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่หากสั่งคืน เงินผิดพลาด ทำให้กระบวนการเยียวยาผู้เสียหายเกิดความล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ หลักการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายตามมาตรฐานสากล⁶และรัฐธรรมนูญ⁷

ประการสุดท้าย ปัญหาบทกำหนดโทษผู้ยินยอมให้บุคคลอื่นนำบัญชีหรือหมายเลขโทรศัพท์ของตน ไปใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 ระบุว่าโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 300,000 บาท อัตราโทษดังกล่าวไม่เหมาะสม เนื่องจากต่ำเกินไปเมื่อเทียบกับมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจที่ เกิดขึ้นจริง หากวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ในกฎหมายอาญาตามแนวคิดของ Gary Becker จะพบว่า อาชญากรจะตัดสินใจกระทำผิดเมื่อผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ มีค่ามากกว่าต้นทุนหรือโทษที่จะได้รับ⁸ ในกรณีของบัญชีม้า โดยเฉพาะบัญชีม้านิติบุคคลที่มีเงินหมุนเวียนหลักร้อยล้านบาท โทษปรับเพียง 3 แสน

⁶บุญทวี เปรมปิยะกิจ, การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาให้มีประสิทธิภาพ [Online], Available URL: <https://library.coj.go.th/pdf-view.html?fid=48>

534&table=files_biblio, (ม.ป.ป.)

⁷ทพดน้อย มินทิพย์, “ปัญหาการเยียวยาผู้เสียหาย ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และ ค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544,” (วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2565), หน้า 1-2.

⁸กิตติธรรม สังขสุวรรณ, ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ในกฎหมายอาญา: ทฤษฎีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล (กรุงเทพมหานคร : เนติบัณฑิตยสภา, 2566), หน้า 37-39.

บาทจึงเปรียบเสมือนเพียงคำธรรมเนียมในการประกอบธุรกิจผิดกฎหมายเท่านั้น ไม่สามารถสร้างแรงยับยั้ง
 ชั่งใจ⁹ ได้จริง อีกทั้งยังขัดต่อหลักความได้สัดส่วนที่บทลงโทษควรสัมพันธ์กับความร้ายแรงของความผิด¹⁰

ดังนั้น เพื่อให้กฎหมายมีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
 และคุ้มครองประชาชนได้อย่างแท้จริง ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ดังนี้

1. ปัญหาความหมายของคำว่าอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ผู้ศึกษาเห็นว่าควรแก้ไขนิยาม
 “อาชญากรรมทางเทคโนโลยี” ในมาตรา 3 ให้ขยายขอบเขตครอบคลุมมากกว่าเรื่องทรัพย์สิน โดยให้รวมถึง
 การกระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียง สิทธิส่วนบุคคล หรือความมั่นคงของประเทศ และบัญญัติให้
 ครอบคลุมถึงการใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ นอกจากนี้ ควรเพิ่มมาตรา 4/3 เพื่อให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการออก
 คำสั่งทางปกครอง เช่น คำสั่งระงับการแพร่หลาย คำสั่งปิดกั้นเนื้อหา หรือคำสั่งถอดถอนแอปพลิเคชัน
 อันตรายได้ทันทีในขั้นตอนเตรียมการ โดยไม่ต้องรอให้เกิดความเสียหายทางการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับ
 แนวทางของกฎหมาย Online Criminal Harms Act ของประเทศสิงคโปร์

เดิมบัญญัติว่า “อาชญากรรมทางเทคโนโลยี หมายความว่า การกระทำหรือพยายามกระทำความผิด
 ตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เพื่อฉ้อโกง กรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สินบุคคล
 หนึ่งบุคคลใด หรือโดยประการที่น่าจะทำให้บุคคลอื่นเสียหาย หรือกระทำความผิดฐานฉ้อโกง กรรโชก
 หรือรีดเอาทรัพย์ โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ”

ขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมโดยใช้ถ้อยคำใหม่ ดังนี้

“อาชญากรรมทางเทคโนโลยี หมายความว่า

(1) การกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
 (2) การกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์
 ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบปัญญาประดิษฐ์ เป็นเครื่องมือหรือเป็นช่องทางในการกระทำความผิด โดยมี
 ลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) เพื่อให้ได้ไปซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(ข) เพื่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือสิทธิส่วนบุคคล

(ค) เพื่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความ
 มั่นคงในทางเศรษฐกิจ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ

(3) การกระทำความผิดอื่นตามบัญญัติท้ายพระราชกำหนดนี้”

⁹สุพิศ ประณีตพลกรัง, หลักและทฤษฎีกฎหมายอาญา, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2562), หน้า
 136.

¹⁰เจนจิรา เชี่ยวชาญวิสวิท, ระบบการกำหนดลำดับชั้นโทษ : ศึกษาการระวางโทษหนักเบาตามหลักความได้
 สัดส่วนโดยการแบ่งชั้นของโทษ, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารนิติ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2565), หน้า55-58.

และเสนอให้มีการเพิ่มเติม มาตรา 4/3 ดังต่อไปนี้

“มาตรา 4/3 ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ ในการกระทำความผิด หรือกำลังจะใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) คำสั่งระงับการทำให้แพร่หลาย ส่งไปยังบุคคลผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ควบคุมระบบคอมพิวเตอร์ หรือผู้สร้างหรือเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้น โดยตรง ให้หยุดการสื่อสาร เผยแพร่ หรือส่งต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวแก่ประชาชน

(2) คำสั่งให้ปิดกั้นเนื้อหาเฉพาะส่วน ส่งไปยังผู้ให้บริการสื่อกลาง เช่น ผู้ให้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ให้ปิดกั้นการมองเห็นหรือการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ระบุเป็นการเฉพาะ จากผู้ใช้บริการในราชอาณาจักร

(3) คำสั่งจำกัดการใช้บัญชีผู้ใช้ ส่งไปยังผู้ให้บริการสื่อกลาง ให้ระงับการใช้บัญชีผู้ใช้เป็นการชั่วคราว หรือจำกัดการทำงานบางประการของบัญชีผู้ใช้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

(4) คำสั่งปิดกั้นการเข้าถึง ส่งไปยังผู้ให้บริการการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ให้ปิดกั้นการเข้าถึงเว็บไซต์ ที่อยู่ไอพี หรือช่องทางการเข้าถึงทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิด

(5) คำสั่งให้นำโปรแกรมออกจากช่องทางบริการ ส่งไปยังผู้ให้บริการช่องทางสำหรับการนำเสนอโปรแกรม ให้นำโปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือแอปพลิเคชันที่ใช้ในการกระทำความผิดออกจากช่องทางบริการสำหรับผู้ใช้ในราชอาณาจักร

การออกคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือระบุเหตุผลแห่งการออกคำสั่ง และแจ้งให้ผู้ได้รับคำสั่งและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับผลกระทบทราบโดยเร็ว ผู้ได้รับคำสั่งหรือผู้ได้รับผลกระทบจากคำสั่ง มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง คำวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่ให้เป็นที่สุด ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาล”

2. ปัญหาหลักเกณฑ์ในการคืนเงินผู้เสียหาย ผู้ศึกษาเห็นว่าควรบัญญัติหลักเกณฑ์การคืนเงินให้ชัดเจนในมาตรา 8/2 โดยไม่ต้องรอกฎกระทรวง เสนอให้กำหนดกรอบเวลาการตรวจสอบคำร้องให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน และตั้งคืนเงินภายใน 30 วัน พร้อมทั้งนำหลักการเฉลี่ยทรัพย์สินตามสัดส่วนความเสียหายมาใช้ในกรณีที่ทรัพย์สินมีไม่พอชดใช้ เพื่อความเสมอภาคของผู้เสียหายทุกคน นอกจากนี้ ควรกำหนดให้กระทรวงการคลังเป็นผู้รับผิดชอบชดใช้เงินคืนหากภายหลังศาลพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหาบริสุทธิ์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่กล้าใช้อำนาจเยียวยาผู้เสียหายได้อย่างรวดเร็ว

เดิมบัญญัติว่า “มาตรา 8/2 เมื่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ตรวจสอบรายงานตามมาตรา 8/1 แล้ว ให้ประกาศข้อมูลบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีในราชกิจจานุเบกษา และในประกาศดังกล่าว ให้แจ้งผู้เสียหายให้ยื่นคำร้อง

พร้อมแสดงหลักฐานแห่งความเสียหาย และแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ให้ยื่นคำร้องคัดค้านพร้อมแสดงหลักฐานว่าเงินในบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีการแจ้งผู้เสียหายนั้น หากทราบตัวผู้เสียหายที่ชัดเจนแน่นอน ให้แจ้งให้ผู้เสียหายนั้นทราบโดยตรงอีกทางหนึ่งด้วย

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และให้คณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีอำนาจสั่งคืนเงินให้แก่ผู้เสียหาย

การแจ้ง การยื่นคำร้อง การตรวจสอบคำร้อง การเสนอเรื่อง และการพิจารณาคืนเงินให้แก่ผู้เสียหาย การแจ้งผลการพิจารณาต่อผู้เสียหายและผู้ที่เกี่ยวข้อง และวิธีการคืนเงินให้แก่ผู้เสียหาย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้เสียหายหรือผู้ที่เกี่ยวข้องไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของคณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา และให้นำหมวด 6 การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาใช้บังคับโดยอนุโลม คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด”

ขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมโดยใช้ถ้อยคำใหม่ ดังนี้

“มาตรา 8/2 เมื่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ตรวจสอบรายงานตามมาตรา 8/1 แล้ว ให้ประกาศข้อมูลบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีในราชกิจจานุเบกษา และในประกาศดังกล่าว ให้แจ้งผู้เสียหายให้ยื่นคำร้องพร้อมแสดงหลักฐานแห่งความเสียหาย และแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ให้ยื่นคำร้องคัดค้านพร้อมแสดงหลักฐานว่าเงินในบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีการแจ้งผู้เสียหายนั้น หากทราบตัวผู้เสียหายที่ชัดเจนแน่นอน ให้แจ้งให้ผู้เสียหายนั้นทราบโดยตรงอีกทางหนึ่งด้วย

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของคำร้องและพยานหลักฐานของผู้เสียหาย เปรียบเทียบกับข้อมูลรายการเดินบัญชีหรือข้อมูลธุรกรรมทางการเงินที่ตรวจพบ และพิจารณาคำร้องคัดค้านของผู้มีส่วนได้เสีย (ถ้ามี) ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดยื่นคำร้อง แล้วเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ในการพิจารณาสั่งคืนเงินแก่ผู้เสียหาย ให้คณะกรรมการธุรกรรมมีคำสั่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่เงินหรือทรัพย์สินมีเพียงพอชดใช้ความเสียหาย ให้คืนแก่ผู้เสียหายเต็มจำนวน

(2) ในกรณีที่เงินหรือทรัพย์สินไม่เพียงพอชดใช้ความเสียหายแก่ผู้เสียหายทุกราย ให้เฉลี่ยทรัพย์สินคืนแก่ผู้เสียหายแต่ละรายตามสัดส่วนแห่งความเสียหายที่แท้จริง

หากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องซึ่งไม่ใช่เพราะคดีขาดอายุความ ให้คืนทรัพย์สินแก่เจ้าของทรัพย์สินโดยพลัน หากทรัพย์สินนั้นได้ถูกโอนคืนให้แก่ผู้เสียหายตามวรรคสามไปแล้ว ให้กระทรวงการคลังชดใช้เงินคืนแก่เจ้าของทรัพย์สินนั้น และมีสิทธิไต่เบี่ยเอาแก่ผู้กระทำความผิดที่แท้จริงหรือเจ้าหน้าที่ผู้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ในกรณีที่ผู้เสียหายหรือผู้ที่เกี่ยวข้องไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของคณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา และให้นำหมวด 6 การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาใช้บังคับโดยอนุโลม คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด”

3. ปัญหาบทกำหนดโทษผู้ยินยอมให้บุคคลอื่นนำบัญชีหรือหมายเลขโทรศัพท์ของตนไปใช้ในการกระทำความผิด ผู้ศึกษาเห็นว่าควรปรับปรุงบทกำหนดโทษในมาตรา 9 ให้สอดคล้องกับหลักนิติเศรษฐศาสตร์ โดยเสนอให้เพิ่มโทษจำคุกเป็น “ตั้งแต่ 6 เดือนถึง 10 ปี” เพื่อให้สมสัดส่วนกับลักษณะขององค์การอาชญากรรม และเสนอให้ใช้โทษปรับแบบแปรผันโดยกำหนดค่าปรับเป็น “ร้อยละ 10 จากมูลค่าทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือไม่เกิน 300,000 บาท แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า” มาตรการนี้จะทำให้ต้นทุนในการกระทำความผิดสูงกว่าผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งจะช่วยตัดวงจรแรงจูงใจทางเศรษฐกิจของอาชญากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังเสนอให้กำหนดบทลงโทษแก่กรรมการหรือผู้จัดการของนิติบุคคลด้วย หากการกระทำความผิดเกิดขึ้นในนามของนิติบุคคล ทั้งนี้เพื่อปิดช่องว่างทางกฎหมายที่กลุ่มมิฉาชีพมักใช้บริษัทกระดาศหรือบัญชีม้านิติบุคคลในการฟอกเงินและหลีกเลี่ยงการตรวจสอบ

เดิมบัญญัติว่า “ผู้ใดเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของตน โดยมีได้มีเจตนาใช้เพื่อตนหรือเพื่อกิจการที่ตนเกี่ยวข้องหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้หรือยืมใช้เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ของตน ทั้งนี้ โดยประการที่รู้หรือควรรู้อาจนำไปใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีหรือความผิดทางอาญาอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมโดยใช้ถ้อยคำใหม่ ดังนี้

“ผู้ใดเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของตน โดยมีได้มีเจตนาใช้เพื่อตนหรือเพื่อกิจการที่ตนเกี่ยวข้องหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้

หรือยืมใช้เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตน ทั้งนี้ โดยประการที่รู้หรือควรรู้ว่าจะนำไปใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีหรือความผิดทางอาญาอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือร้อยละ 10 จากมูลค่าทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำในนามของนิติบุคคล หรือโดยใช้อำนาจของนิติบุคคล ให้กรรมการผู้มีอำนาจ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง”

เอกสารอ้างอิง

จักรพงษ์ ลิ้มสุวรรณ. “หลักความรับผิดชอบของรัฐโดยปราศจากความผิด กรณีศึกษา: การชิงอาวุธสงคราม จากคลังอาวุธของรัฐเพื่อก่ออาชญากรรมในจังหวัดนครราชสีมา.” วารสารวามัญองแหรทพทศ ศาสตร์ปริทรรศน์ 6, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2562): 86-87.

พันตำรวจโท วสุเทพ ใจอินทร์. “วิธีการรับมืออาชญากรรมออนไลน์ในปัจจุบัน.” สืบค้นเมื่อ 21 สิงหาคม 2567, จาก

https://www.canva.com/design/DAFyKtDfZIE/nXM_vT6LyMO6Lk5VHPWwsw/view?utm_content=DAFyKtDfZIE&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=editor#13

ศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, (ม.ป.ป.), สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2568, จาก <https://www.thaipoliceonline.go.th/>.

บุญทวี เปรมปิยะกิจ, “การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาให้มีประสิทธิภาพ,” (ม.ป.ป.), สืบค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2568, จาก https://library.coj.go.th/pdf-view.html?fid=48534&table=files_biblio

ทัพนัย มินทิพย์. “ปัญหาการเยียวยาผู้เสียหาย ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544.” สารนิพนธ์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2565.

กิตติคุณ สังขสุวรรณ. **ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ในกฎหมายอาญา: ทฤษฎีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล.** กรุงเทพฯ: เนติบัณฑิตยสภา, 2566.

สุพิศ ประณีตพลกรัง. **หลักและทฤษฎีกฎหมายอาญา.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2562.

เจนจิรา เชี่ยวชาญวิศวกิจ, “ระบบการกำหนดลำดับชั้นโทษ : ศึกษาการระวางโทษหนักเบาตามหลักความได้ สัดส่วนโดยการแบ่งชั้นของโทษ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2565.